

آدمک، مترسک و عاشق

[عاشقانه‌های هالینا پوشفیا توفسکا]

برگردان: دکتر ضیاء قاسمی و کاتاژینا وانسالا

انتشارات سرزمین اهورایی

WWW.AHOORAPRESS.COM

سرشناسه پوششها توقسکا، هالینا، ۱۹۳۵ - ۱۹۶۷ م.

Poswiatowska, Halina

عنوان و نام پدیدآور: آدمک، مترسک و عاشق / عاشقانه‌های هالینا پوششها توقسکا / برگردان: حمید قاسمی و کاتارزینا وانسالوا.

مشخصات نشر: تهران: سرزمین اهورا، ۱۳۹۳.

مشخصات ظاهری: ۱۴۵/۱۴ ص.؛ ۲۱×۲۸.۵ سانتی‌متر.

فرم‌بست: شمار چپ‌ها: ۲۰.

شماره: ۳۵-۳۶-۶۷۹۲-۶-۹۷۸.

وضعیت فهرست نویسی: فهرس

موضوع: شعر / لهستانی - قرن ۲۰ - ترجمه شده به فارسی.

موضوع: شعر فارسی - قرن ۱۳ - ترجمه شده از لهستانی.

شناسه افزوده: قاسمی، حمید، ۱۳۵۰ - مترجم.

شناسه افزوده: وانسالوا، کاتارزینا، مترجم.

رده بندی کنگره: ۱۳۹۳ / ۱۵۱۴ / ۳۷۹۶۲.

رده بندی دیویی: ۸۹۱/۸۵۱۳۳.

شماره کتابشناسی مل: ۳۶/۵۷۶۵.

		[عاشقانه‌های هالینا پوششها توقسکا]		آدمک، مترسک و عاشق	
		دکتر حمید قاسمی و کاتارزینا وانسالوا			
شعرجهان		تیراژ ۱۱۰۰ جلد انتشارات سرزمین اهورا			
خدمات فنی		قیمت: ۶۵۰۰۰ ریال چاپ، جلد: مجتمع چاپ و صحافی مهتاب		مدیر هنری و طراح گرافیک	
کانون تبلیغاتی اهورا		پاییز ۱۳۹۳		محمّد ضرغامی	
انتشارات سرزمین اهورا		دفتر مرکزی: ۲۲۸۶۶۸۵۹ ۲۲۸۶۶۸۵۸ ۲۲۸۶۶۸۵۸ ۲۲۸۶۶۸۵۹		پخش: ۲۲۸۸۲۰۱۱ کتیرونی اهورا ۲۲۷۲۰۴۰۹	
		WWW.AHOORAPRESS.COM		INFO@AHOORAPRESS.COM	
		نوبت چاپ		ول	

فهرست:

۹	مقدمه
۱۳	من از آب جاری می‌آیم
۱۴	خیلی ساده‌ست
۱۵	کنار من باش
۱۶	حقیقت
۱۷	تو فریاد چشم‌هایم هستی
۱۸	از دلتنگی شعر می‌گویند
۱۹	در این سایه آنقدر آفتاب هست
۲۰	هر وقت که می‌خواهم زندگی کنم فریاد می‌زنم
۲۱	جدایی
۲۲	در حیرت از توان انگشتانم
۲۳	می‌خواهم از تو شعر بسرایم
۲۴	یاد تو در فکرهای خواب‌آلود
۲۵	پشت پنجره‌ام شکوفه نکن
۲۶	من از گل‌ها می‌آیم
۲۷	شاخه عشق را شکستم
۲۸	ای برگ
۲۹	اکنون که پرندگان از خواب‌هایم پریده‌اند
۳۰	به درخت می‌گویم درخت
۳۱	بگو چه محبتی باید

- تنها نیستم
ناهنجاری
با همه رنگ‌های دنیا می‌بوسمت
مثل لک‌لک سرماخورده
ما حرف نمی‌زنیم
از راه لیخند به پیش من می‌آیی
به او سلام می‌گویم
آدمک‌ها
کی بلد است
تو هوایی
او را در مه رهسپار کردم
مثل یک ستاره‌ام
در بهار غرق شده‌ای
من که گفتم چشم‌های طلایی داری
دوخته شده از واژه‌ها
اکنون
منتظر تو بودن
چهار دیوار زندگی
این حرف‌ها همیشه بودند
همین الان است که دوست دارم
بیهوده‌ترین مترسک دنیا
اگر می‌خواهی نگهم‌دار
دل‌م تنگ شده‌ست
از کلمات نمی‌توانم عشق را شکل دهم
از خانه‌ام
ای پرنده دل‌م
هنوز از عشق حرف نزده‌ام
وقتی من بمیرم
زندگی یک لحظه بیشتر نیست
مرا به اسم صدا کن

- هنوز هم منتظر توام
۶۲
۶۳ رودخانه در من جاری ست
این عشق محکوم است
۶۴
۶۵ یک فرشته همسایه من است
۶۶ زولیت
۶۷ پیوه
۶۸ بی تو گویا بی لیخند
۶۹ با تمام فروتنی دوست دارم
۷۰ می خواهم خود را به تو بنوشانم
۷۱ معشوق من
۷۲ حرف هایم را با لیخند زده ام
۷۳ کنار شب منتظر توام
۷۴ در تمام خاک فقط تنهایی هست
۷۵ مثل شرابی شب رنگ
۷۶ دیروز طوری شعر می سرودم
۷۷ باید با هم تقسیم کنیم نان روزانه تنهاییم را
۷۸ و یک خاطره دیگر
۷۹ جمعه
۸۰ به گمانم شعر سرودن کار سختی ست
۸۱ ارزش زنان را در زیباییشان می دانند
۸۲ بگذار ساکن شوم
۸۳ زن ها را ترک نباید کرد
۸۴ دست را روی گونه ام بگذار
۸۵ دستهای تو چند ساله اند
۸۶ چشمانت را ببند
۸۷ اگر بخواهی ترکم کنی

«هالینا پوشیفیاتوفسکا»، شاعر معروف و محبوب معاصر لهستانی در سال ۱۹۳۵ میلادی در شهر «چستوهوا» به دنیا آمد. نام شناسنامه‌اش «هالینا میگا» بود. هالینا اولین شعر خود را در بیست و یک سالگی در مطبوعات به چاپ رساند. یک سال بعد، اولین مجموعه شعر خود به نام «سرود بت‌پرستانه» را منتشر کرد. این مجموعه شعر با استقبال مخاطبان و منتقدان لهستانی مواجه شد. او دو مجموعه شعر دیگر هم به نام‌های «امروز» در سال ۱۹۶۳ و «چکامه‌ای برای دستها» در سال ۱۹۶۶ منتشر کرد. هالینا در سال ۱۹۶۷ رمان کوتاه «داستانی برای دوست» را که می‌توان آن را زندگینامه خود نوشت او به حساب آورد به انتشار رساند. دو مجموعه شعر دیگر هالینا به نام‌های «خاطره‌ای دیگر»، «اشعار بازیافته» بعد از مرگ زودهنگام شاعر منتشر شدند. در سال ۱۹۹۷، مجموعه کامل آثار هالینا انتشار یافت که اشعار چاپ شده و چاپ نشده‌اش، داستان‌های کودکان، نمایشنامه‌ها و نامه‌هایش را در برداشت.

هالینا در وضعیت دشوار جنگ جهانی دوم به بیماری قلبی سختی دچار شد که باعث شد او بیشتر زندگیش را در بیمارستان بگذراند. هالینا در بیمارستان با عکاس جوانی به نام «آدولف پوشیفیاتوفسکی» آشنا شد و در سال ۱۹۵۴ با او ازدواج کرد. آدولف بعد از دو سال زندگی مشترک در

اثر بیماری قلبی در گذشت و هالینا در بیست و یک سالگی بیوه شد. او دیگر تا آخر عمر کوتاهش ازدواج نکرد. پس از مدتی، بیماری قلبی هالینا بدتر شد و او برای جراحی در سال ۱۹۵۸ به آمریکا رفت. سپس هالینا به فراگیری زبان انگلیسی پرداخت و برای ادامه تحصیل به «کالج اسمیت» واقع در «نورثهمپتون» رفت و به مدت سه سال در آنجا درس خواند. او بعد از بازگشت به لهستان، به دانشگاه «یاگیلونی» شهر کراکف رفت تا دکترای فلسفه بخواند و در زمان دانشجویی به تدریس نیز پرداخت. چند سال بعد بیماری قلبی هالینا دوباره رو به وخامت گذاشت. هالینا برای جراحی به ورشو رفت ولی چند روز بعد در یازدهم اکتبر سال ۱۹۶۷ میلادی درگذشت.

هالینا شعر آزاد می‌سرود و به اصول وزن هجایی و قافیه در شعر سنتی لهستانی پایبند نبود. او به علائم نقطه‌گذاری چندان توجه نداشت مگر اینکه برای بیان نکته‌ای واقعا وجود این علائم را ضروری می‌دانست. اکثر شعرهایش بدون عنوان است. تعدادی از منتقدان دیدگاه و شیوه کارش را شبیه سبک فروغ فرخزاد در شعر فارسی دانسته‌اند. او، مثل فروغ، به طور صریح از احساسات زنانه خود سخن می‌گفت و در بیان مضامین شجاعت خاصی داشت. دلبستگی خاص او به طبیعت شعر او را تا حدودی شبیه شعرهای سهراب سپهری نیز کرده است.

موضوع‌های اصلی شعرش مرگ و عشق هستند. شاید بتوان گفت که عشق و مرگ اصلا در شعر او جداگانه نمی‌آیند و همیشه با هم هستند. با وجود اینکه مرگ همیشه در تعقیب هالینا بود او به افسردگی تن نمی‌داد و شور زندگی در درونش می‌جوشید. این دیدگاه عاشقانه و پرشور به زندگی در شعرش به خوبی نمود یافته است.

به عقیده بسیاری از منتقدان، هالینا اولین کسی است که در تاریخ شعر لهستان با چنین صداقتی از عشق و تجربه‌های خود حرف می‌زند. همین ویژگی شعر هالینا پوشفیاتوفسکا باعث شده است که او را یکی از محبوب‌ترین شاعران لهستانی بدانند و بعضی‌ها حتی او را «صدای نسل خود» لقب داده‌اند.

در سال ۲۰۰۷ میلادی، چهل سال بعد از درگذشت شاعر، «موزه هالینا پوشیفیاتوفسکا» در محل خانه پدریش تأسیس شد. لازم به ذکر است که اکنون چند مسابقه شعر و شعرخوانی برای نوجوانان با نام «هالینا پوشیفیاتوفسکا» در لهستان وجود دارد.

این مجموعه در بر دارنده هفتاد و پنج شعر است. شعرهای این مجموعه را دوست ارجمندم خانم کاتارینا وائسالا، از دانشجویان ایرانی‌شناسی دانشگاه «یاجیلونی» واقع در «کراکف» لهستان و من انتخاب کرده‌ایم. انتخاب و ترجمه این شعرها در زمان تدریس من در دوره‌ی ادبیات در مرکز بین‌المللی آموزش زبان فارسی دانشگاه تهران انجام شده است. شعرها از متون لهستانی و انگلیسی ترجمه شده‌اند. در ترجمه شعرها خط به خط و گاه کلمه به کلمه شعرها را مورد بحث و بررسی قرار داده‌ایم تا حداکثر دقت در انتقال مضامین و ظرایف شعر به کار گرفته شود. متن ترجمه شده شعرها را چندین بار بازنویسی کرده‌ام تا شعرگونگی آنها حفظ شود. امید است این اثر مقبول طبع دقیق و حساس مخاطبان واقع شود.

دکتر ضیاء قاسمی